

กาแฟโรบัสต้า (*Coffea canephora* Pierre ex A. Frehner)
พันธุ์อาร์2017-2 (R2017-2)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล บริษัท คอวลิตี้ คอฟฟี่ โปรดักท์ส จำกัด
ที่อยู่ เลขที่ 999/9 ถนนพระราม 1 แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330
โทรศัพท์ 02-657-8000

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

กาแฟโรบัสต้าพันธุ์ R2017-2 เป็นกาแฟโรบัสต้าพันธุ์พื้นเมือง พบครั้งแรกที่แปลงกาแฟของเกษตรกร อำเภอสวี จังหวัดชุมพร ต้นแม่พันธุ์ อายุประมาณ 17 ปี เกษตรกรคัดเลือกพันธุ์แล้วนำเมล็ดมาเพาะปลูกในสวนกาแฟ พบว่ามีลักษณะเด่นให้ผลผลิตสูง และขนาดเมล็ดกาแฟสารหรือเมล็ดกาแฟดิบ (green coffee) ที่ผ่านการสีกะลาออกแล้วมีขนาดใหญ่ ปี พ.ศ. 2554 ทางบริษัทฯ ได้คัดเลือกต้นกาแฟดังกล่าวมาทำการทดสอบ โดยการเก็บยอดพันธุ์ดีจากต้นแม่พันธุ์มาขยายพันธุ์โดยวิธีการเสียบยอด ปี พ.ศ. 2555 นำต้นกล้ากาแฟที่ขยายพันธุ์ไปปลูกทดสอบในแปลงเกษตรกรในสภาพพื้นที่และสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน เช่น จังหวัดชุมพร ระนอง และจันทบุรี และปี พ.ศ. 2556 ปลูกทดสอบภายในสถานีทดสอบพันธุ์กาแฟโรบัสต้า อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร จากการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิต พบว่ากาแฟ R2017-2 ให้ผลผลิตที่สูงและมีขนาดเมล็ดกาแฟสารที่ใหญ่กว่าพันธุ์เปรียบเทียบกับ (ชุมพร 2) รายละเอียดตามตารางแนบ

พันธุ์	ผลผลิต เฉลี่ย 2 ปี (กิโลกรัมต่อไร่)	น้ำหนักกาแฟสาร 100 เมล็ด (กรัม)
R2017-2	468	20.7
พันธุ์เปรียบเทียบกับ (ชุมพร 2)	425	16.4

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย กาแฟโรบัสต้า (Robusta coffee) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Coffea canephora* Pierre ex A. Frehner วงศ์ Rubiaceae ไม้พุ่มขนาดกลาง

ราก ระบบรากแก้ว (tap root system) มีขนาดค่อนข้างใหญ่ความยาวจะขึ้นอยู่กับสภาพของดิน โดยส่วนใหญ่จะหยั่งลึกลงในดินประมาณ 0.45 - 1.0 เมตร รากแขนง (lateral root) เจริญมาจากรากแก้วเกิดขนานไปกับระดับผิวดินและหยั่งลึกลงดิน ความลึกประมาณ 1.2 – 3 เมตร 2 - 3 เมตร ปลายรากมีรากขน (root hairs) พบที่ทุกระดับความลึกของราก แต่จะพบเกิดมากที่ผิวดินความลึกไม่เกิน 20 เซนติเมตร

ต้น ลำต้นตั้งตรง สูงประมาณ 194.0 เซนติเมตร ขนาดทรงพุ่มประมาณ 233.0 เซนติเมตร ขนาดต้นประมาณ 43.0 เซนติเมตร ความยาวกิ่งประมาณ 91.0 เซนติเมตร โคนก้านใบจะมีตา 2 ชนิด ตาบนและตาล่าง ตาบนจะแตกออกมาเป็นกิ่งแขนงที่ 1 (primary branch) เป็นกิ่งแนวนอนขนานกับพื้นดินที่จะติดดอกและให้ผลผลิต ส่วนตาล่างจะพักตัว

	<p>เมื่อเวลาเหมาะสมจะพัฒนาออกมาเป็นยอดหรือกิ่งแนวตั้ง (sucker) ที่จะเจริญไปเป็นกิ่งหลักที่สามารถแตกกิ่งนอนได้ กิ่งแขนงเหล่านี้ออกเป็นคู่สลับเยื้องกันบนลำต้น กิ่งนอนที่ให้ผลผลิตอย่างต่อเนื่อง 2 - 3 ปี จากนั้นอาจจะเกิดกิ่งนอนที่ 2 (secondary branch) และอาจจะเกิดกิ่งนอนที่ 3 (tertiary branch)</p>
ใบ	<p>ใบเดี่ยว เรียงตรงข้าม เกิดที่ข้อ รูปขอบขนาน (oblong) แกมรี (elliptic) กว้างประมาณ 7.4 เซนติเมตร ยาวประมาณ 21.1 เซนติเมตร ปลายใบแหลม โคนใบแหลม ขอบใบเป็นคลื่น ก้านใบสั้น มีหูใบระหว่างก้านใบ (interpetiolar stipule) ผิวใบเรียบ</p>
ดอก/ช่อดอก	<p>ช่อดอกออกตามข้อบริเวณซอกใบ จากข้อใกล้ลำต้นไปยังปลายกิ่ง ดอกย่อยเป็นดอกสมบูรณ์ กลีบเลี้ยง 5 กลีบ เชื่อมติดกันมีลักษณะเป็นรูปถ้วยอยู่ตรงฐานของดอก กลีบดอก 5 กลีบ เชื่อมกันเป็นหลอด (corolla tube) สีขาว เกสรเพศผู้ 5 อัน เกสรเพศผู้ติดเหนือกลีบดอก (epipetalous stamens) รังไข่ใต้วงกลีบ (inferior ovary) มี 2 คาร์เพล ก้านเกสรเพศเมีย (style) ยาว ปลายเกสรเพศเมีย (stigma) แยก 2 แฉก</p>
ผล	<p>ผลแบบผลเมล็ดเดี่ยวแข็ง (drupe) มักออกเป็นคู่ประกบกัน รูปรี ก้านผลสั้น ผลดิบสีเขียว ผลสุกสีส้ม สีแดง หรือสีแดงเข้ม ผลของกาแฟจะแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ เปลือกหรือผนังผลชั้นนอก (skin/exocarp) ผนังผลชั้นกลาง (mesocarp) มีเนื้อ (pulp) สีเหลือง เมื่อสุกมีรสหวาน มีลักษณะเป็นเมือก (mucilage) กะลาหรือผนังผลชั้นใน (parchment/endocarp) มีลักษณะแข็ง</p>
เมล็ด	<p>เมล็ดเป็นรูปไข่ยาวหรือกลมรี กว้างประมาณ 5.3 มิลลิเมตร ยาวประมาณ 8.7 มิลลิเมตร และหนาประมาณ 3.4 มิลลิเมตร มีด้านหนึ่งโค้งอีกด้านหนึ่งแบน มีร่องตรงกลาง ด้านแบนประกบกัน เมล็ดสีเขียวอมเทา ชั้นนอกสุดของเมล็ดซึ่งอยู่ถัดจากผนังผลชั้นใน ของผลคือเปลือกเมล็ดชั้นนอก (testa) มีลักษณะบางเรียกว่า ปลูก (silver skin) ซึ่งหุ้มเนื้อเยื่อเอนโดสเปิร์มที่ทำหน้าที่สะสมอาหาร</p>
ลักษณะอื่นๆ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผลผลิตสูง 2. เมล็ดกาแฟดิบมีขนาดใหญ่ 3. ผ่านการประเมินความพึงพอใจจากเกษตรกรทั้งทางด้านการเจริญเติบโตและด้านผลผลิตที่ระดับคะแนน 100 เปอร์เซ็นต์ เทียบกับพันธุ์เปรียบเทียบที่ 63 เปอร์เซ็นต์ 4. อายุการเก็บเกี่ยวประมาณ 11 เดือน (ตั้งแต่ดอกบานจนถึงเก็บเกี่ยวผลผลิตได้) 5. ผลผลิต เฉลี่ย 2 ปี 468 กิโลกรัมต่อไร่ 6. น้ำหนัก 100 เมล็ด กาแฟสาร 20.7 กรัม

กาแฟโรบัสต้าพันธุ์อาร์2017-2 (R2017-2)